

عنوان مقاله:

اقدامات قرچقای خان و خاندان او در دوره صفویه

محل انتشار:

دوفصلنامه تاریخ و فرهنگ، دوره 50، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

علی یحیایی - دانشگاه حکیم سبزواری

اعظم گنجی هرسینی - دانشگاه بیرجند

خلاصه مقاله:

با غزوات شاهان صفوی در ارمنستان و گرجستان، شمار فراوانی از مردم آنجا اسیر و به ایران آورده شدند و برخی از آنان در ساختار سیاسی- نظامی، اجتماعی و اقتصادی به جایگاه والایی دست یافتند. قرچقای، از نامدارترین ایشان، به همراه فرزندانش به مرتبه‌ای والا در دوره صفویه رسیدند. هدف پژوهش حاضر، شناساندن قرچقای و خاندان اوست. اینکه او از چه پایگاهی برخاست و فرزندان و نوادگان او چه کسانی بودند و نحوه جهش اجتماعی آن‌ها از پایین‌ترین سطح به بالاترین لایه‌های جامعه چگونه بود و چه اقداماتی انجام دادند؟ در پاسخ باید گفت قرچقای که در شمار غلامان ارمنی به ایران آورده شد، پس از تعلیم در دربار و گروهش به اسلام و تشیع و با نشان دادن شایستگی و سرسپردگی به شاه، خود را تا مقام سپهسالاری ایران و حکومت بر دو ایالت مهم و استراتژیک آذربایجان و خراسان بالا کشید. فرزند او منوچهر و نوه‌اش، قرچقای دوم، نیم قرن بعد از او بر مشهد حکومت کردند. دیگر افراد خاندان به درجه‌ای از کمال رسیدند که علاوه بر تولید آثار هنری، مناصبی مانند تولیت حرم حضرت معصومه (ع) را نیز در دو نسل بر عهده داشتند. اقدامات فرهنگی و هنری شایانی که با حمایت آنان به ثمر رسید، به بنیانی برای مکتب هنری خراسان تبدیل شد.

کلمات کلیدی:

صفویه، غلامان خاصه، قرچقای، مکتب خراسان، موقوفات، چینی های قرچقای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1141243>

